

Prezentace zajímavé životopisné knihy

V souvislosti s vydáním knihy Julie Jančárkové *Istorik iskusstva Nikolaj L'vovič Okunev (1885-1949). Žiznenyj put' i naučnoje delo* v německém nakladatelství Peter Lang (Frankfurt am Main: Peter Lang 2012 (= Heidelberger Publikationen zur Slavistik. Literaturwissenschaftliche Reihe, Bd. 27) proběhla 8. února 2013 v rámci rozšířeného zasedání Českého národního byzantologického komitétu pracujícího při Slovanském ústavu AV ČR, v. v. i., přednáška její autorky na téma „N. L. Okuněv (1885-1949) a středověké památky Ruska, Arménie a Balkánu“, doprovázená projekcí obrázků architektonických církevních památek a spojená s prezentací nové knihy.

Ruský historik umění L. N. Okuněv (AB 3, 2009, 24, <http://data.abicko.avcr.cz/2009/03/13/index.html>) přišel do Československa jako ruský emigrant v roce 1923 v rámci Masarykovy tzv. ruské pomocné akce po předchozích pobytech v Oděse, Skopji a Konstantinopoli. V Praze se stal členem Seminaria Kondakoviana (Institutu N. P. Kondakova) a přednášel jako profesor dějin byzantského a východoevropského umění na Karlově univerzitě, kde převzal přednášky po N. P. Kondakovovi o byzantském umění a věnoval se rovněž dějinám ruského malířství a umění jižních Slovanů, srbské architektury a malířství, bulharskému umění i umění Arménie a Gruzie. Od roku 1929 byl Okuněv řádným členem Slovanského ústavu v Praze. Dlouhá léta pracoval v jeho byzantologické komisi, stal se členem redakční rady a posléze vedle M. Paulové a B. Havránka také jedním ze tří členů vedení mezinárodního časopisu *Byzantinoslavica* (AB 7-8, 2009, 15, <http://abicko.avcr.cz/cs/2009/07/06/byzantinoslavica.html>), kde působil až do své smrti v roce 1949.

V roce 1932 založil při Slovanském ústavu Archiv slovanského umění, který vedl až do roku 1947 a v němž shromáždil dokumenty vztahující se k výtvarnému umění slovanských národů. N. L. Okuněv propagoval myšlenku zřídit v Praze ústředí pro studium slovanského umění, a proto v komisi pro Archiv a galerii slovanského umění při Slovanském ústavu působily osobnosti, jejichž výtvarné dílo vycházelo ze slovanských historických tradic jako L. Kuba, A. Mucha nebo J. V. Mrkvička. Získávání materiálu zavedlo Okuněva cestovně nejen na Balkán (Srbsko, Makedonie, Černá Hora, Bosna, Chorvatsko, Rumunsko, Turecko), ale též do Arménie. Díky jeho cestám bylo fotograficky zdokumentováno mnoho významných církevních památek, které dnes již nestojí nebo jsou v rozvalinách.

N. L. Okuněv napsal řadu odborných článků o výtvarném umění a významná je jeho edice *Monumenta artis serbicae I-IV* (I: Záhřeb – Praha 1928, III-IV: Praha 1930-1932). Měl hodně známých mezi zahraničními badateli, jako byli byzantologové A. Grabar, Ch. Diehl, G. Millet nebo M. Walicki.

Přednášky J. Jančárkové, pracovnice oddělení dějin slavistiky a slovanských literatur (pracovní skupina „Dějiny ruské emigrace v ČSR“), se zúčastnil také vzácný host, ing. Oleg Pokorný, vnuk N. L. Okuněva žijící v Mnichově. Mezi hosty byla rovněž H. Ulbrechtová, ředitelka SLÚ, a V. Vavřínek, bývalý předseda ČNBK. Prezentace knihy a přednáška proběhla za velkého zájmu a ohlasu posluchačů, kteří do posledního místa zaplnili přednáškový sál Slovanského ústavu. Řada z nich vystoupila také v následující diskusi (J. H. Hlaváčková, L. Havlíková, M. Luptáková, M. Řoutil). Věřme, že se stejně pozitivním ohlasem jako se nová

kniha o Okuněvově životě a vědecké činnosti setkala u odborníků, potká také u široké veřejnosti.

LUBOMÍRA HAVLÍKOVÁ (Slovanský ústav AV ČR, v.v.i.)